

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

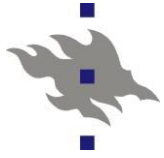
Poikkitieteellistä bioremediaatiotutkimusta Neste Oilin öljypelloilla

Anu Mikkonen (anu.s.mikkonen@helsinki.fi)

Elintarvike- ja ympäristötieteiden laitos

MUTKU-PÄIVÄT Hämeenlinna 23.3.2010

Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta

Esityksen runko

1. *Tunnetut tuntemattomat*

- Neste Oil Oyj:n öljypellot Kilpilahdessa
- Poikkitieteellinen lähestymistapa

2. *Tuntemattomat tuntemattomat*

- Poikkeukselliset fysiko-kemialliset ominaisuudet

3. *Uusia työkaluja*

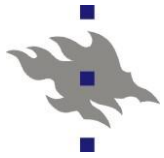
- Öljyn fraktiointimenetelmä

4. *Kontaminanttigradientit*

- Öljypitoisuus, ekotoksisuus ja hajotuspotentiaali

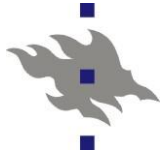
5. *Hyvin karakterisoitu on puoliksi puhdistettu?*

- Havaintojen merkitys bioremediaatiostrategian suunnittelussa
- Kasvikoe

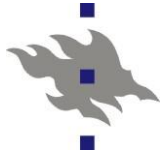
Öljiisen jätteen peltokäsittely Kilpilahdessa

- 30 000 tonnia öljyä ja kiintoainesta sisältäviä jätteitä ajettu 3,5 ha peltoalalle 25 vuoden aikana
  - Neste Oil Oyj:n Kilpilahden jalostamoalue
  - peltoja kynnetty, kalkittu ja lannoitettu säännöllisesti

- Nykyinen ympäristölupa
  - uuden jätteen levitys kielletty 2005
  - teollisuusalue – ei käyttösuunnitelmia tai riskiä asukkaille
  - säännöllinen valvonta – ei velvoitetta kaivaa ylös ja käsitellä

- *Mahdollisuuksia edistää öljyjätteen biologista hajoamista selvitetään.*

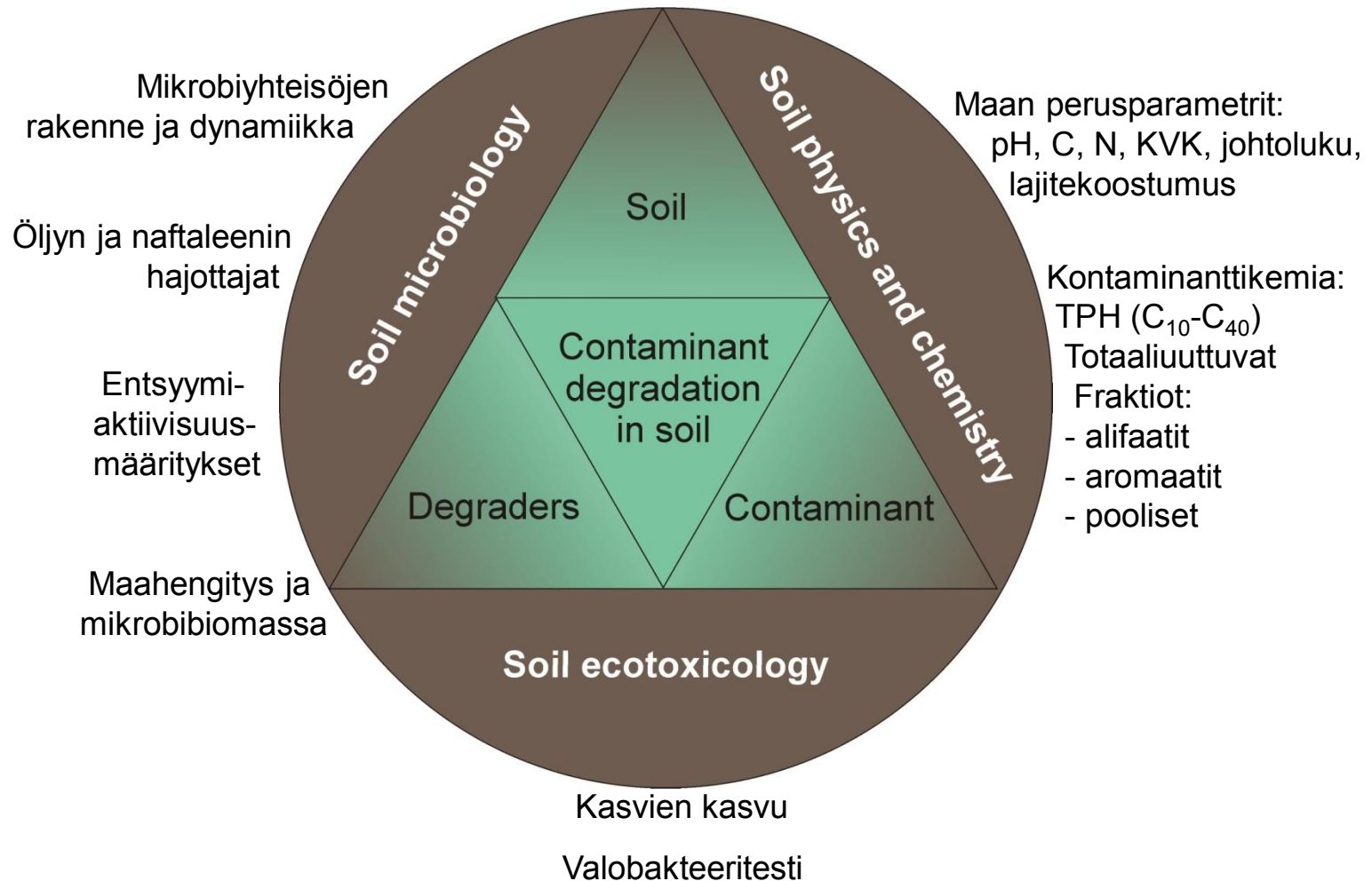

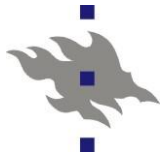
Taustatietoja

- Öljyn biohajoaminen pelloilla ollut odotettua hitaampaa
  - Nykyinen pitoisuus ~10 g / kg
- Raskasmetallit pääasiassa alle ylempien ohjearvojen
- Kesanto/niittykasvillisuutta, niukasti maaeläimistöä
  - syvemmillä maassa korkeammat pitoisuudet

- Runsas lannoitus urealla, typen ei pitäisi rajoittaa öljyhiilivetyjen biohajoamista (Peltola ym. 2006)
- Erinomainen kohde tutkia tehokkaita ja kestäviä boreaaliseen ilmastoon sopeutuneita hajottajamikrobeja
  - hajotusgeenien määrät ja mineralisaatiopotentiaali korkeat (Salminen ym. 2008)

Poikkitieteellinen tutkimusstrategia

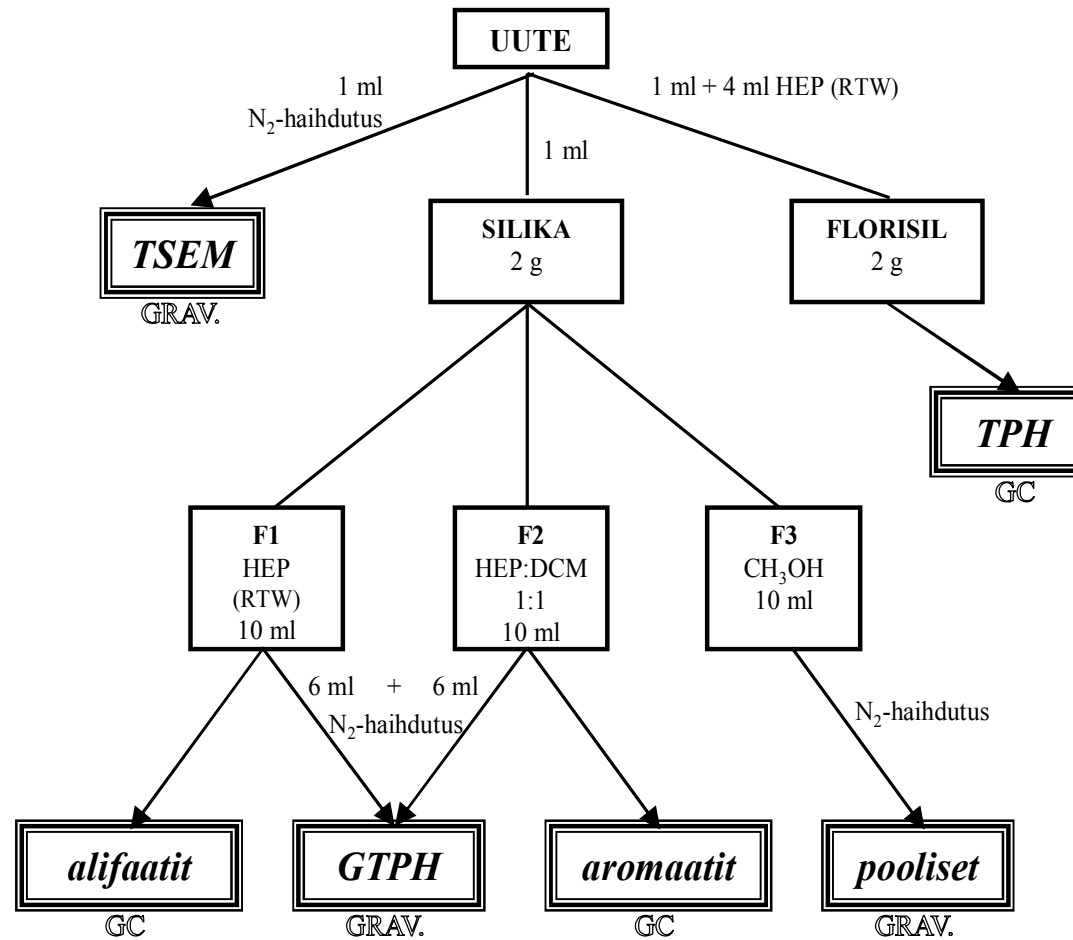

Yllätysvalmis maa

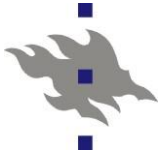

Hajota ja hallitse: Fraktiointimenetelmä

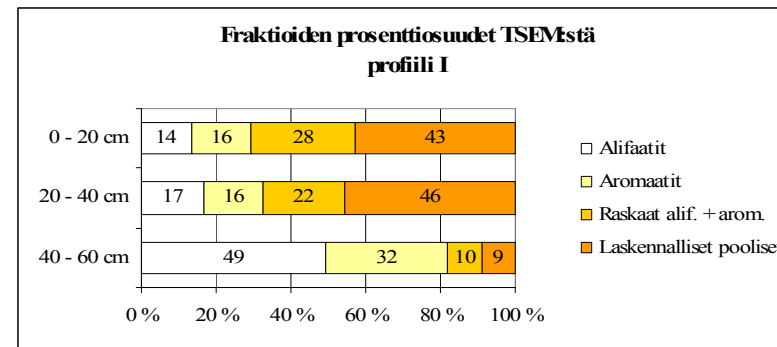
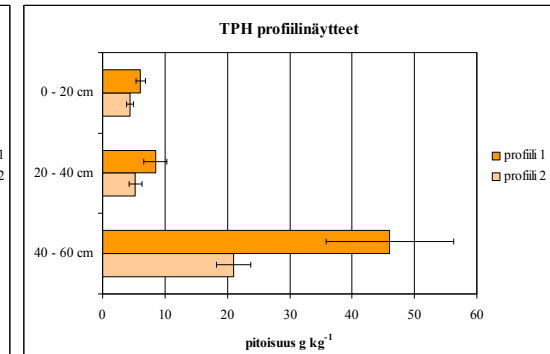
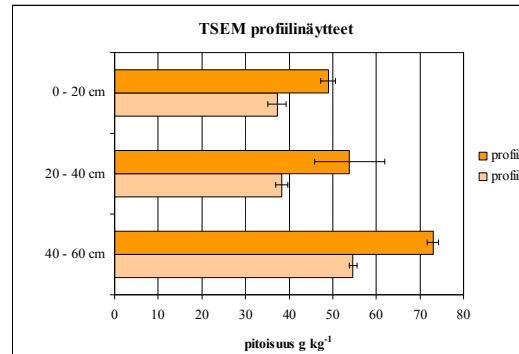
Kuva: Kati Hakala

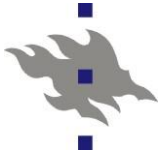
Vertikaalinen kontaminanttigradientti

Kaksi maaprofiilia, joista molemmista kolme allekkaista näytettä á 20 cm

Kuvat: Kati Hakala

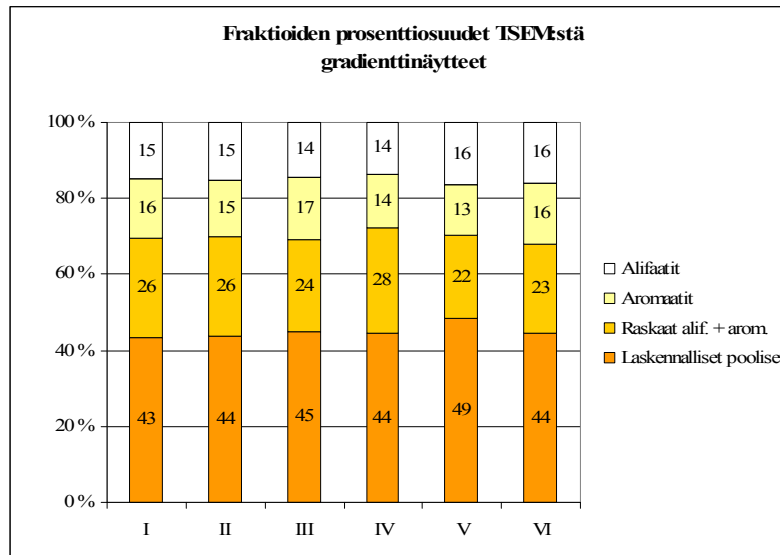

Horisontaalinen kontaminanttigradientti

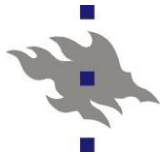

Kuuden 9 m² koeruudun rivi

- TPH: 3,1 => 6,8 g kg⁻¹
- TSEM: 25 => 41 g kg⁻¹
- EC: 0,8 => 2,2 mS cm⁻¹
- Na²⁺: 0,16 => 0,44 g kg⁻¹
- pH: 6,9 => 5,6
- Fytotoksisuuden kasvu
(alkup. ja tuodut lajit)

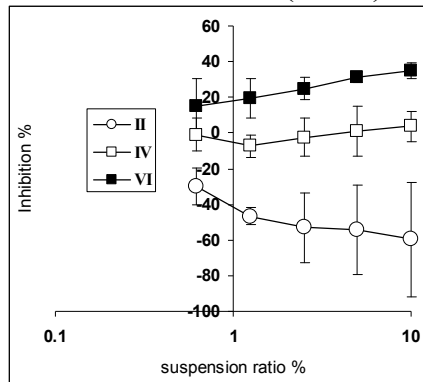

Kuva: Kati Hakala

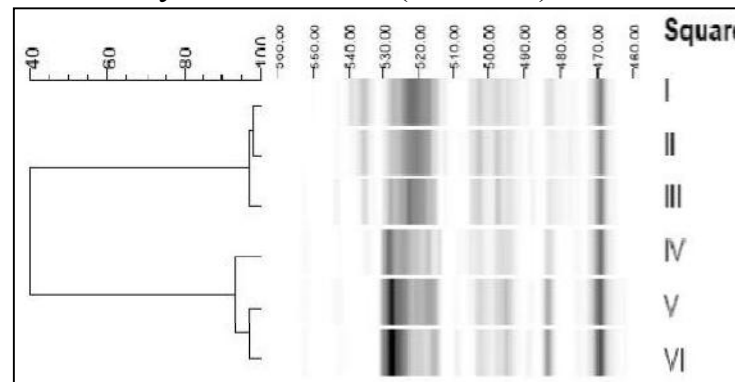

Toksisuuden, mikrobiston ja hajotuskyvyn muutos horisontaalisessa öljygradientissa

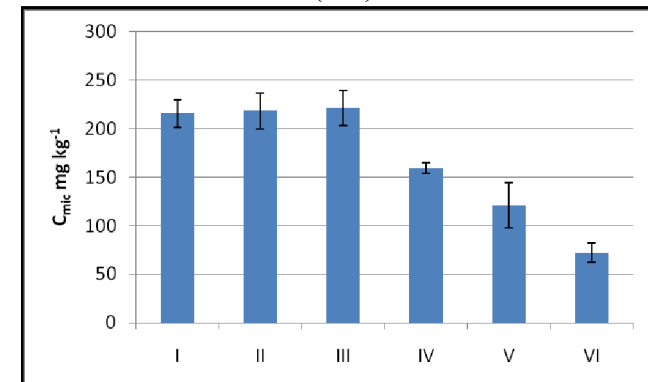
Valobakteeritesti (Flash)

Bakteeriyhteisörakenne (LH-PCR)

Mikrobibiomassa (FE)

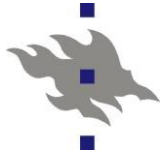

- Ekotoksisuuden kasvu kasveille (suola?) ja valobakteerille (hiilivedyt)
- Kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset muutokset mikrobisyhteisöissä
- Öljynhajottajien ja hajotusgeenien lukumäärät samat tai hiukan nousevat
  - naftaleeni-MPN: $4 \cdot 10^3 \Rightarrow 15 \cdot 10^3$ solua g⁻¹, polttoöljy-MPN: $\sim 3 \cdot 10^5$ solua g⁻¹
  - *nahAc*-qPCR: $\sim 3 \cdot 10^6$ geenikopiota g⁻¹
- Jyrkkä lasku yleisissä hajotuspotentiaaleissa/mikrobiaktiivisuuksissa
  - sellobiosidaasi: 0,17 $\Rightarrow$ 0,06 μ mol hajotustuotetta (3 h g)⁻¹
  - maahengitys: 6,6 $\Rightarrow$ 1,5 mg CO₂ kg⁻¹h⁻¹

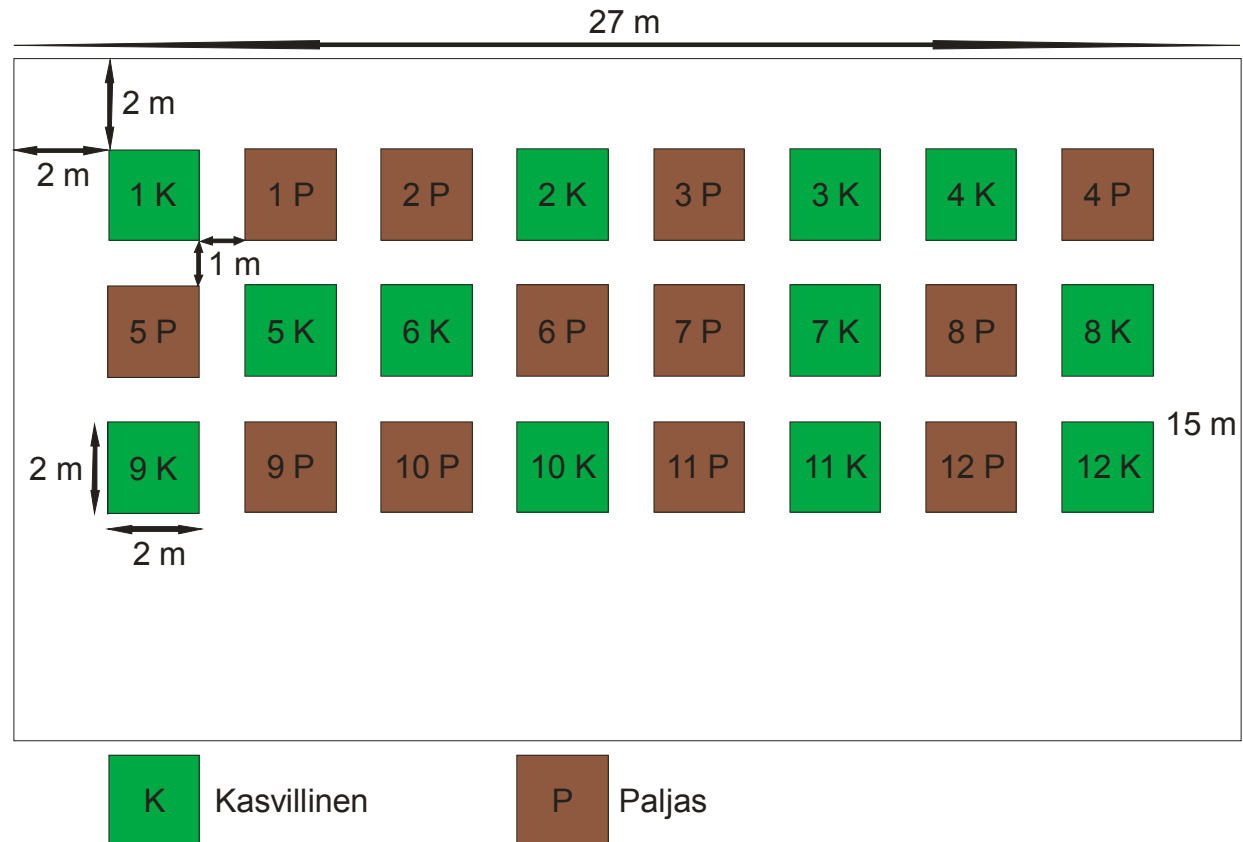
Kuinka öljyjätteen biologista hajoamista *in situ* voitaisiin edistää?

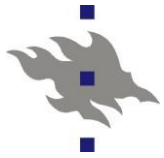
- Ongelma: Jätepitoisuuden kasvu on ylittänyt peltomaan alkuperäisen hajottajamikrobiston kyvyn mineralisoida öljyjätteet
  - toksisuus – hiilivedyt, rikastuneet raskaat jakeet, suola
  - happamuus – hiilivetyjen hajotuksen välituotteista?
  - maan huono rakenne – tiivistyminen öljyn, suolan, vähäisen kasviperäisen aineksen ja maaeläintoiminnan johdosta, hapettomuus

- Ratkaisu: Maan pH:n nosto ja rakenteen parantaminen, alkuperäisen mikrobiyhteisön stimulointi
  - kalkitus, orgaanisen aineksen/adsorbenttien lisäys, kyntötiheyden harventaminen, kasvillisuus

- Odotetut tulokset: Kaasunvaihdon parantuminen, toksisuuden lieventyminen adsorption kautta, substraatteja kometaboliaan, sienirihmaston kehittyminen, hydrologian parantuminen ja suolan huuhtoutuminen => öljyn tehokkaampi biohajoaminen

Ritsoremediaatiokoe vuohenherneellä

- Kolmivuotinen kenttäkoe, jossa tutkitaan vuohenherneen kykyä stimuloida öljynhajottajamikrobien toimintaa *in situ*

Tutkijat ja tukijat

TUTKIJAT JA PARTNERIT

- Elintarvike- ja ympäristötieteiden laitos
  - Leena Suominen, Kristina Lindström, Helinä Hartikainen
  - Elina Kondo, Kaisa Lappi, Anu Mikkonen, Kaisa Wallenius, Annika Wickström, Anu Vaalama, Kati Hakala, Minna Santalahti, Anni Pulkkinen
- Neste Oil Oyj
- Suomen ympäristökeskus
- Islannin maatalousyliopisto

RAHOITTAJAT

- Suomen Akatemia
- Helsingin yliopisto
- Ekokem Oy
- Maa- ja vesitekniikan tuki ry.
- Maaperän tutkimus- ja kunnostusyhdistys ry.